

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. Anm & quando exceptio opposita contra testes impedit eorum
restitutionem, vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

dum quid inhabilbus, quorum depositio-
nes subinde admittuntur.

§. II.

*De depositione testimoniis, qui pro-
ducti sunt, ad probandam exceptionem
dilatoriam, vel peremptoriam super
causa principali.*

Testes producti ad probandam ex-
ceptionem dilatoriam tantum, quam
Reus contra Auctorem proponit, non
possunt cogi, nec admitti debent, ad te-
stimoniū ferendum super causa princi-
pali, cùm tantum juraverint, veritatem
se dicturos super exceptionē dilatoria. *c.*
De testibus 29. b. t. & eorum depositio-
magis tendat, ad impediendum ca-
prum negotium, quād ad prosequen-
dum. Si vērō producti sint super exce-
ptionē peremptoria probanda, tunc pe-
rente adversario, ut etiam super causa
principali deponant, jurare debent, &
cogi possunt, ut juvent, super toto nego-
tio se veritatem dicentes, quia simul
procedi potest super exceptionē perem-
ptoria, & super causa principali.

§. III.

*An, & quando exceptio opposita
contra testes impedit eorum restitu-
tionem, vel non?*

Ordinariē non impedit receptionem
& examinationem testimoniis, si à
Reo contra testes adversū se productos
excipiantur, sed quaestio de illorum inha-
bilitate in finem litis reservari potest,
(fortassis in progressu apparebit, nihil
horum depositioibus opus esse ad sen-
tentiam ferendam, & consequenter
frustra de eorum inhabilitate litigaretur)

nisi testi objiceretur notoriū defectus,
sive crimen publicum, & manifestum,
vel tale, quod in continentī statim pro-
bari potest (talis enim exceptio impedit
talis testis receptionem, & examinatio-
nem; neque in finem reservati deberet,
ut pater ex *c.* *Ex parte 7. h. t.* vel contra
quem opponitur exceptio, pugner etiam
præsumptio juris, aut opponatur, quād
sit capitalis inimicus ejus, contra quem
producitur; quād sit excommunicatus
vitandus, quād sit periculum, sive postea
non possit examinari, &c. multi tamen
docent, quād sit in arbitrio Iudicis,
utrum velit exceptiones contra personas
testium reservare in finem litis.

§. IV.

*An, & quomodo licitum sit, repro-
bare testes?*

Quād liceat testes probatorios super
causa principali productos repro-
bare, & horum reprobatorios iterum re-
probare, non autem reprobatorios hos
reprobatoriorum ex *c.* *Licit Dilectus 49.*
b. t. patet. Ne partibus litigantibus, ut
ait Pontifex, detur occasio, negotium
& item diutius protrahendi. Et quam-
vis hoc capitulo tantum loquatur de
personis testium, quād taliter reprobari
possint, intelligi tamen etiam debet de
reprobandis dictis, sive depositionibus
testium, cùm sit paratio: neque impedit
etiam, quād minus testes reprobatorii ul-
terius reprobari possint per instrumen-
ta, quia solum prohibetur, tertia fieri
reprobatio per testes, quo in casu magis
periclitatur causa de inutili prolonga-
tione, quam impeditam vult eit, *c.* Modus
autem servandus in reprobatione testi-
um